

АДОЛАТ

Ўзбекистон
«Адолат»
СДП
газетаси

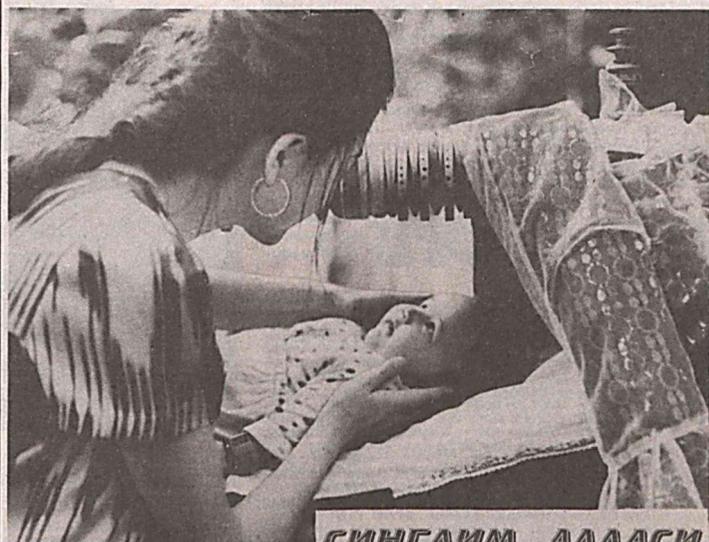
1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган 1998 йил, 20 февраль, № 7 (150) Жума кунлари чиқади. Сотувда эркин нархда

ИСЛОМ КАРИМОВГА УКРАИНАНИНГ ОЛИЙ НИШОНИ ТОПШИРИЛДИ

КИЕВ, 18 февраль. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов бугун расмий ташир билан Киевга келди. Ўзбекистон Республикаси ва Украина Республикаси Давлат байроқлари билан безатилган «Борисполь» аэропортида давлатимиз раҳбарини Украина Республикаси Бош вазири В. Пустовойтенко ва бошқа расмий кишилар кутиб олди. Миллий либосдаги кизлар юксак мартабали меҳмонга хурмат-эҳтиром рами — нон ва туз тутдилар.

Президенти Леонид Кучма пешвоз чиқди. Олий мартабали меҳмонни расмий кутиб олиш маросими бўлди. Фахрий қоровул саф тортиди. Ўзбекистон ва Украина Давлат мадхиялари янгради. Икки мамлакат Президентлари — И. Каримов ва Л. Кучманинг яккама-якка суҳбати бўлиб ўтди. Мулоқот чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Яқинда Ислам Каримов Украина ва Ўзбекистон ўртасидаги давлатлараро муносабатларни ривожлантириш ҳамда мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашдаги улкан шахсий хизматлари учун Украинанинг биринчи даражали Ярослав Мудрий ордени билан тақдирланган

эди. Шу кун Президент Леонид Кучма Украинанинг мазкур Олий нишонини мамлакатимиз раҳбарига тантанали равишда топширди. Украина Президенти Леонид Кучма Ўзбекистон ва Украина халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш, икки томонлама давлатлараро муносабатларни ривожлантиришдаги улкан хизматлари ҳамда тинчлик ва барқарорликни сақлаш ишига қўшган салмоқли хиссаси учун Ватанимизнинг «Буюк хизматлари учун» ордени билан мукофотланган эди. Президент Ислам Каримов мазкур нишонни Украина Президенти таантанали равишда топширди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг Украинага расмий ташири давом этмоқда.

СИНГАИМ АЛЛАСИ

Дадам, ойм ишдалар,
Опамлар ўқишдалар,
Тозда улар келишар,
Шоколадлар беришар,
Опогим, юзинг лўппи,
Тинчгина ухла, хўпми?

Ойм, бувимлар айтган,
Айтиб мени ухлатган,
Аллани сенга айтган,
Айтиб сени ухлатай.
Қора кўз, юзинг лўппи,
Тинчгина ухла, хўпми?

Бувимлар ҳозир менга,
Тикаяптилар кўйлачка,
Мен ҳам тиканам сенга,
Гулдор кўйлақ, бўлачка.
Дўбобим, юзинг лўппи,
Тинчгина ухла, хўпми?

Умида АБДУАЗИМОВА.

«Оила» саҳифасини газетанинг 4-саҳифасида ўқийсиз.

ТАШРИФ ДАВОМ ЭТМОҚДА

КИЕВ, 19 февраль. Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг Украинага расмий ташири давом этмоқда. Бугун мамлакат пойтахтидаги Маринск саройининг Яшил залида икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокаралари бўлиб ўтди. Сўнг ҳужжатларни имзолаш маросими бўлди.

Президентлар Ислам Каримов ва Леонид Кучма Ўзбекистон Республикаси ва Украина ўртасидаги «Дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада чуқурлаштириш тўғрисида» шартномани имзоладилар. Шунингдек, икки мамлакат вазирилик ва идоралари ўртасида ундан зиёд ҳукуматлараро ҳужжат ҳам қабул қилинди.

Маросим сўнгида икки давлат раҳбарлари оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашиб, уларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтардилар. Ўзбекистон раҳбари Иккинчи жаҳон уруши жангдошлари қурбон бўлган украин

фарзандлари хотирасига хурмат бажо этиб, номаълум аскар қабрига гулчамбар қўйди. Давлатимиз раҳбари Украина Бош вазири В. Пустовойтенко билан учрашди. Учрашув чоғида имзоланган ҳужжатлар мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни янада юқори поғонага кутариши таъкидланди. Куннинг иккинчи ярмида давлатимиз раҳбари Украина қишлоқ хўжалиги Фанлари академияси Гидротехника ва мелiorация институтига ташир бўурди. Украина олимлари ишлаб чиққан илмий тадқиқотлар билан танишди. Сўнгириш ва қишлоқ хўжалиги техникаси қўргазмасини қўздан кечирди. Қишлоқ хўжалиги соҳасининг етакчи мутахассислари билан суҳбатлашди.

Айни пайтда Президент Ислам Каримовнинг Украина Верховна Радаси — парламенти раиси А. Мороз билан учрашуви кутилмоқда.

Аҳмад ХУЖА,
(ЎзА).

Партия ахбороти

ФАОЛЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

БУХОРО. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан умумхалқ мурожаатида қўйилган бир қатор қонуний лойиҳаларини жойларда аҳолига тушунириш ишларида Ўзбекистон «Адолат» СДП Сийбей Кенгаши аъзолари ҳам қатнашмоқдалар. Чўнони, Ўзбекистон «Адолат» СДП Сийбей Кенгаши биринчи қотиби, Олий Мажлис депутати Турғунгул Даминова Бухорода бўлиб, партия фаоллари ва кенг жамоатчилик билан учрашди. У аҳолига «Ер кодекси» лойиҳаси ва бошқа қонун лойиҳалари хусусида тушуниришлар берди. Ингилишда Бухоро вилоят партия Кенгашининг биринчи қотиби Раҳмат Аҳмедов қатнашди.

СИРДАРЁ. Ўзбекистон «Адолат» СДП Сийбей Кенгаши биринчи қотиби Турғунгул Даминова бу ерда ҳам партия фаоллари билан учрашди. Биринчи қотиб партия фаолларини партия ташкил этилганлигининг уч йиллиги билан қизгин табриқлаб, олинганда турган муҳим вазифалар хусусида ҳам тўхталиб ўтди. Шунингдек, у кенг жамоатчилик билан бўлган ингилишда, мурожаатга қўйилган қатор қонун лойиҳаларини тўғрисида ўз фикр-мулоҳазаларини билдириб, ишловларни амалга оширишда бу қонунларнинг аҳамияти юқари катталигини ўқитди. Ингилишда Сирдарё вилояти партия Кенгашининг биринчи қотиби Улғубек Турсунов иштирок этди.

Таҳлил ва тақлиф

ФЕРМЕР ХЎЖАЛИГИ ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

Шу йилнинг 14 февралда Ўзбекистон Республикаси Президенти қишлоқ хўжалигида ислохотларнинг бориши хусусида учрашув ўтказганида мамлакат иқтисодийнинг муҳим тармоғидаги ҳаётий масалалар муҳокама қилинди. Айниқса, «Фермер хўжалиги тўғрисида» Қонун лойиҳаси ҳақида турли хил фикр-мулоҳазалар билдирилди. Зотан, ислохотлар муваффақиятини кўпроқ меънафини ташкил этишнинг ана шу истиқболли шакли билан боғлабтганининг боиси бор.

● **АВВАЛО МУСТАҚИЛ БЎЛСИН**
● **РАНГ КЎР, ҚОЛ СЎР: НАТИЖАГА ҚАРАБ ХУЛОСА**
● **ЭСКИ ДАВРНИНГ ХУМОРМИ?**
● **ЖАМОА ХЎЖАЛИГИ ОҚСОҚ БЎЛСА, ФЕРМЕРДА НИМА ГУНОҚ?**

лотининг 88,6 фоизини, мол ва парранда гуштининг 84,4 фоизини, туҳумнинг 57, асалнинг 70,1, картошканинг 70, полиз экинлари маҳсулотининг 64,2, сабзавотнинг 63 фоизини, меванинг ярмидан кўпини, узумнинг 25,8 фоизини берди.

Фермер хўжаликлари қисқа муддатда ўз афзаллигини намойиш қилди. Бунга 1997 йил якунлари ҳам яққол мисол бўлади. Якуний ҳисоб-китобларга қараганда, бултур мамлакатимизда жами 21.416 та фермер хўжалиги фаолият кўрсатган бўлса, улар 400,8 минг гектар ерда меҳнат қилди. Фермер хўжаликларида 135,7 минг киши ишлади, улардан 14,5 минг нафари ёлланган ходимлардир.

Яна бир таққосқа эътибор қилинг: 1997 йилда аввалги йилдагига нисбатан фермер хўжаликлари сони 2.568 тага ва экинзорлар қўлими 51.410 гектарга қўлайди, улар топширган пахта эса 12 баробарга ошди. Дон этиштиришда ҳам фермерлар ҳиссаси барқали бўлди. Фермер хўжалигининг афзаллиги шунчалки яққол курилниб турса-да, ҳамон айрим маҳаллий раҳбарлар бу соҳага етарли эътибор беришмаяпти, баъзи ҳолларда тўқинлик ҳам қилишяпти. Фермер хўжаликларига машина-трактор паркни томонидан хизмат кўрсатиш, маъданли уғит, сув, моддий-техника таъминоти борасида угай кўз билан қараш ҳоллари учраяпти.

Жиззах, Сирдарё, Наманган ва бошқа баъзи вилоятларда айрим маҳаллий раҳбарлар фермер хўжаликларини ассоциация деб аталмиш ном остида илгари мавжуд бўлган жамоа хўжаликлари доирасида ихтиёрий-мажбурий тарзда бириштиришга уринишяпти. Бунда фермер хўжаликлари амалда юридик мустақиллигини йўқотиб, улар ихтиёридаги техника ва бошқа ишлаб чиқариш воситалари «қолхоз парки»га қайтариб олинган, банкдаги ҳисоб рақамлари «субсчёт»га айлантирилди, 1997 йилда олинган даромад ва фойдалар эскича — «текисчилик» усулида ассоциация раиси, яъни зарарга ишлатган хўжалик раҳбари томонидан тасарруф этиляпти. Унинг таъшишли томони шуки, энди-

жаларга эришдилар. Қайси шаклда фойда беришини йил натижалари кузугадиқдек айтиб турибди. Лекин шундай бўлса-да, ҳамон жойларда мустақил фермер хўжалиги қилинмоқда. Нима эмиш, агар фермер жамоа хўжалигига қўйилса, унинг даласига ишлов беришда хўжалик гамхурлик қилармиш. Ахир уша хўжаликнинг ўзи ночор бўлса, қандай қилиб фермерга мадад беради? Бу эски даврга, қолхозга қайтиш эмасми? Бизнингча, иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, мулкдорларнинг шакллантириш, рақобатбардош муҳит яратиш мақсадларида мулкнинг дахлсизлиги, жумладан, фермерлар даромадларига ҳар қимнинг йул ҳудуда аралашувиға йул қўймаслик масалаларини қайта қуриб чиқиш керак.

Бу муаммолар қишлоқ хўжалигининг ҳаёт-мамат масаласи бўлганили учун ҳам кечиктирмасдан ҳал этишни тақозо қилади. Вазирлар Маҳкамасидаги учрашувда Қонун лойиҳасидаги «Фермер хўжалиги танлов асосида, кўпроқ меҳнат ресурсларни ортиқча ли сезилмаётган ерларда ва хулуларда... ташкил қилинади» деган бандга «мултасил зарар қўраётган хўжаликлари тугатиш ҳисобига» деган сузларни киритиш бежиз тавсия этилмади, албатта. Демак, фермер хўжаликлари зарар қўришга чек қўйиб, рақобатбардошлик шартинида маҳсулот мулкчилигини таъминлаши керак. Албатта, бу масалалар одамлар тафаккуридаги узғаришлар билан боғлиқ, тафаккурдаги узғаришлар эса, Президентимиз айтганларидек, бир кунда руй бермайди. Бозор иқтисодийтига утиш даврида пировард натижанинг моддий манфаатдорликка бевосита боғлиқлиги муҳим аҳамият касб этди. Ушбу меҳанизм яъни йулға қўйилган жойдагина илбий силжишлардан умид қилиш мумкин.

Шухрат ЖАББОРОВ,
иқтисодий шарҳловчи.

ЎЗБЕКISTON «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ БАРЧА АЪЗОЛАРИГА ТАБРИКНОМА

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Сийбей Кенгаши партиянинг барча аъзоларини «Адолат» партияси ташкил этилганлигининг 3 йиллиги билан қизгин муборакбод этади.

Уч йил — тарихнинг кичик бир зарраси, холос. Лекин шу кичка муддат ичида партияимиз ташкилий жиҳатдан шаклланди, ўз Сийбей Кенгаши атрофида маҳкам жипсланди, ҳар қандай маъсулликни ишларни баҳарига қўриб ва шай эканлигини намойиш этди.

Мустақилликка эришган Ўзбекистонимиз жаҳондаги иқтисоди мустаҳкам, тинч-осойишта, келажик парлоқ давлатлар қаторидан урин эгаллаб келмоқда. Биз овоз ва ерғ жамият қуриш учун курашапмиз. Бошқа бир қатор партиялар каби «Адолат» партиясининг тузилиши, шаклланиши ва самарали фаолият кўрсатиши жамиятимизда турлича нуқта-назарлар, тенг фикрлик ва ҳурилик, кенг қаровли демократияга асос солинганидан дарак бериб турибди.

«Адолат» партиясининг кўп миң кишилик аъзолари мана шундай буюк синов йилларида баҳамжихат бўлиб фаолият кўрсатганликлари уларнинг халқ манфаатларидан узага манфаатлари йўқ эканлигидан далолатдир.

Партия Сийбей Кенгаши партиянинг барча аъзоларини ушбу кутлуг сана билан муборакбод этади ва келгусидаги ишларида кўндан-кўн ютуқлар тилайди.

ЎЗБЕКISTON «АДОЛАТ»
СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ СИЙБЕЙ КЕНГАШИ.

«Адолат» сузи «адл... яъни тик, эгилмас суздан келиб чиққан. Дарҳақиқат у ҳеч қачон эгилган эмас. У ҳаминша ҳақиқатнинг ишончли тиргаги бўлиб хизмат қилган.

Газетамизнинг дунёга келиши мамлакатимизда амалга оширилган кенг қаровли ижтимоий-сиёсий узғаришларнинг маҳсули бўлиб, ҳозирда катта ижтимоий-сиёсий оқимга айланган «Адолат» партиясининг шаклланиши билан боғлиқдир. Газетамиз ушбу уч йил давомида партия иқтисодийтига утиш даврида пировард натижанинг моддий манфаатдорликка бевосита боғлиқлиги муҳим аҳамият касб этди. Ушбу меҳанизм яъни йулға қўйилган жойдагина илбий силжишлардан умид қилиш мумкин.

МУСТАҚИЛИК ЁҒАУСИ

— Жамият ҳаддан ташқари бойларга ва ҳаддан ташқари камбағалларга ажралиб кетишига йул қўйишга бизнинг ҳақимиз йўл. Аҳолининг ёрдамга энг муҳтож қатлами-болалар, ёлғиз қаришлар, ногиронларга ижтимоий ёрдам кўрсатиш ва уларни қўллаб-қувватлаш ишларини мададга ҳақиқатан муҳтожларни аниқлаб амалга ошириш зарур. Шу буюк ислохотларнинг иккинчи босқичида ижтимоий кўмаклашув тизимини такомиллаштириш, аҳолини ижтимоий қимоялашнинг таъсирчан меҳанизмини шакллантириш йули давом эттирилади. Муайян моддий ёрдам аниқ оилаларга етиб бориши, бироқ бу муайян кишиларга мўлжалланган табақалаштирилган ёрдам бўлиши ва мураккаб ўтиш даврида ҳақиқатан ҳам буюк кун кечиролмайдиганларга бориб тегишли даркор.

Ҳозирги пайтда аҳолининг ижтимоий заиф қатламларига давлат томонидан моддий ёрдам кўрсатишнинг асосий қондалари ва йўллари ишлаб чиқилган.

Ислам КАРИМОВ.

● **Аргентина Президенти Карлос Менем** Ироққа қарши ҳарбий жазо чораларини қўллашга қараганда, 50 йиллардан кейин Хиндистон аҳолисининг сони 1 миллиард 530 миллион кишига етади. Эслатиб ўташим, бугунги кунда жаҳондаги аҳоли энг зич жойлашган мамлакат Хитой саналади. 2050 йилга Бразил Хитой аҳолисининг қўлиги бўлича Хиндистондан кейинги иккинчи уринга тушиб қолиши мумкин.

● **2050 йилга** Бориб Хиндистон жаҳондаги аҳоли энг зич жойлашган мамлакатга айланади. Мутахассисларнинг ҳисоблаб чиқишига қараганда, 50 йиллардан кейин Хиндистон аҳолисининг сони 1 миллиард 530 миллион кишига етади. Эслатиб ўташим, бугунги кунда жаҳондаги аҳоли энг зич жойлашган мамлакат Хитой саналади. 2050 йилга Бразил Хитой аҳолисининг қўлиги бўлича Хиндистондан кейинги иккинчи уринга тушиб қолиши мумкин.

● **Америка Қўшма Штатлари Кубани** жаҳон ҳамжамиятидан ажратиб қўйишга қарар қилди. Хорижий сайёҳларнинг бу мамлакатта интилиши тобора кучайиб бормоқда. Кубага

● **Латвия.** Хилузики вилоятининг ирик шаҳарларидан бири Харбин.

ҳар йили деярли 800 миң сайёҳ ташир бўуради. Сайёҳларни асосан Кубанинг жашнатмақон табиати, шифобахш ҳаволи денгиз бўйи қурортлари жалб этмоқда.

● **Канада** соғлиқни сақлаш вазирлиги мамлакат полициси билан ҳамкорликда балогатга етмаганларга тамаки маҳсулотларини сотаётган дўконлари аниқлаш буйича кидирув ишларини олиб бормоқда. Канадада балогатга етмаганларга тамаки маҳсулотлари сотган дўконларга нисбатан жуда катта жарима тулаш жазоси қўлланилади.

● **Тайванга** тегишли самолёт Тайбэй халқаро аэропортига яқин ерда ҳалокатга учради. Самолётда 200 га яқин йўловчи бор эди. Кутқарув ишлари давом этган бўлса-да, тирик қолганларни топши эҳтимоли озад.

● **Бирлашган Миллатлар Ташкилоти** мутахассислари Бағдоддаги Президент саройларини текшириш учун Ироққа етиб келдилар. Яқин кунларда Бағдодда БМТ Бош Қотиби Кофи Аннанинг ҳам келиши кутилмоқда.

● **Янги Зеландия** Ироққа қарши Вашингтон сиёсатини қўллаб-қувватлашнинг маълум қилди. Яқин кунларда Янги Зеландия ҳукумати Форс қўрғазига икки ҳарбий самолётини юборди.

● **Хиндистонда** умумий парламент сайловлари бўлиб ўтмоқда. Мамлакат парламентидаги 543 депутатлик урни учун 5 миң номзод кураш олиб бормоқда. Сайлов натижалари кейинги ойда маълум бўлади.

● **Грузия Президенти Эдуард Шеварднадзега** муваффақиятсиз суиқасд уюштирилганидан хабарини бериб, Грузия маҳсул хизмат суиқасд уюштирилганининг энгта тушди. Жиноятчилардан утаси қўлга тушган, иккитаси эса ҳали кидирувда.

«АДОЛАТ» — 3 ЁШДА

Шу кунларда «Адолат» газетасининг мўжазгина байрами. Уч йил муқаддам, яъни 1995 йилнинг 22 февралда ҳозир минглаб муштарийларнинг севимли газетасига айлиниб қолган «Адолатнинг» биринчи сони дунё юзини қўрган эди.

эл манфаатини эмас, қандай қилиб шахсий бойлик орттиришни уйлаган раис ишдан бўшатилди. Унинг уринга қишлоғимизда катта обрўга эга бўлган, халқ тавшишидан узага тавшишни йўқ ёш мутахассис йигит раис қилиб сайланди. Ҳаммамиз буни бир овоздан ёққадик. Ҳозир баҳорги экин-тинкинга тайёргарлик куришга кутаринки қайфият билан киришдик. Уйлаймизки, бу йил ҳамма режаларини ортинги билан уудлаймиз. Сизларга яна бир бор катта раҳмат!

Шу мўжазгина байрамимиз газетамизнинг кўп миң соғли муштарийлари байрам ҳамдир. Маълумки, ишчи-қишлоқ муҳбирлари газетамизнинг қон томирлари. Сизлардан келадиган хат-хабарлар орқали биз бир боши Тивеншон тизмаларида охири Оролга бориб тақалган озад мамлакатимиздаги ҳамма янгиликлардан воқиф бўлиб тураимиз. Газетамизнинг келгуси фаолиятида ҳам сизлар билан мустаҳкам алоқада бўлган ҳолда ишлаймиз.

«Адолат» сузи «адл... яъни тик, эгилмас суздан келиб чиққан. Дарҳақиқат у ҳеч қачон эгилган эмас. У ҳаминша ҳақиқатнинг ишончли тиргаги бўлиб хизмат қилган. Газетамизнинг дунёга келиши мамлакатимизда амалга оширилган кенг қаровли ижтимоий-сиёсий узғаришларнинг маҳсули бўлиб, ҳозирда катта ижтимоий-сиёсий оқимга айланган «Адолат» партиясининг шаклланиши билан боғлиқдир. Газетамиз ушбу уч йил давомида партия иқтисодийтига утиш даврида пировард натижанинг моддий манфаатдорликка бевосита боғлиқлиги муҳим аҳамият касб этди. Ушбу меҳанизм яъни йулға қўйилган жойдагина илбий силжишлардан умид қилиш мумкин.

Тахририятимиз натижа мана шундай хатлар ҳар кун булмасда-да, кунора келиб туради. Уган уч йил газетамизда тикланиш йуллари бўлди. Тахририятимиз сергайрат, замон руҳини тирлан сезадиған ижодий ходимлар ҳисобига тулдирлиди. Республикасининг деярли барча вилоятларида муҳбирлар топиш ташкил этидик. Улар қишлоқ муҳбирлари биз билан ижодий ҳамкорликни боғладилар. Газетамиз саҳифаларида шу куннинг энг долзарб муаммолари ахс этган мақолалари кўпроқ чоп этиш учун барча чора-тадбир-

Уч йил катта муддат эмас. Бу — ишнинг боши, холос. Олинганда ҳали улкан режалар бор. Мамлакатимиз раҳбари кўп марта таъкидлаганидек, газеталар халқнинг хоҳиш-иродасини ифода этувчи узага хос минбардир. Биз ана шу минбарнинг юксак масъулиятини бутун қалбимиз билан ҳис қилганимиз ва бундан кейин ҳам узинимизга билинган юксак ишончли оқлаш учун ҳормай-толмай курашаверамиз.

«АДОЛАТ» газетаси тахририяти.

Самарқанд вилояти янгиликлари

«КИНАП» СЕЯЛКАСИ — ЭНГ МУКАММАЛ

Самарқанд вилояти пахтакорлари ўтган йили 20 минг гектар майдонда плёнка остига чигит экиб, мул ва эртанги ҳосил етиштирган эдилар. Бу йил янги технологияни янада кенгроқ майдонларда қўллаш мўлжалланган.

ҲАДИСШУНОСЛИҚДА ЯНГИ ТОПИЛМА

Буёқ ҳадисшунос Абу Абдулло Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорий ҳазратларининг инсониятга қолдирган нафисий мероси бебаҳодир. Шу боис ул табарқур зотининг асарлари бугун ҳам кенг ўқинилиб, қайта-қайта нашр этилмоқда.

Зоҳир Тўрақулов, «Адолат»нинг ўз мухбири.

КИТОБЛАР ДУНЁСИ

Сунги пайтларда дуконлар сони кун сайин кўпаяётган бўлсада, аммо китоб дуконлари бу издиҳом ичра даярли кузга чалинмас эди. Пойтахтимиздаги Навоий шохқўчаси 30-уйда «Китоб дунёси» дуконининг очилиши китобсевар кўнглига анчайин таскин беради.

Партия ва ҳаёт

ФАОЛЛИК САМАРАСИ

Республикамиз мустақиллигининг медалларида бири бўлиши фаолиятнинг юзга келиши натижасида ташкил этилган «Адолат» социал-демократик партиясининг фаолият бошлаганига роллар-ро са уч йил тўлди.

Дарҳақиқат, ҳар қандай янги тузилган ташкилотнинг юрт фаровонлиги, халқимиз турмушини юксалтириш йўлидаги хизматини юзга чиқарувчи омил — бу кўпчилик орасидан ишонч билан сайлаб қўйилган етакчилардир.

Туманимизда «Адолат» СДП ташкил қилинган дастлабки кунларда биз ишни барча қорхона, ташкилот, мактаб ва маҳаллаларга фаолларимиз билан биргаликда бориб, партиянинг ташкил қилиниши унинг олдига қўйган мақсад ва вазифалари билан таништириб, дастур ҳамда Низомини тушунтиришдан бошладик.

Партиянинг туманда нуфузини янада кўтариш борасида биз асосан, имкони борича расмийликдан чиқиб амалий ишлар қилишга, жойларда бўлиб тез-тез халқ билан учрашишга, одамларнинг фикрини, дардини, қувончи-ю ташвишини тинглашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Фикримиз далили сифатида шуни айтишимиз жоизки, биз мазкур ташкилотлар билан биргаликда келишган ҳолда йил бошидан келгусида амалга оширилажак тадбирларни белгилаб тасдиқлаб оламиз.

Шу кунгача тумандаги Беруний, Амир Темур, Мирзаголиб, «Хислат», «Шифокор», «Чигатой» маҳаллаларида 22, 23, 111-119, 146 ва мактабларда учрашувлар ўтказиб, бу учрашувларда Президентимиз Фармонлари, ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қарорларнинг аҳамияти, уларнинг юртимизнинг юксалтиришдаги ва халқимиз турмуш фаровонлигини яхшилаш борасидаги роли ҳақида тушунтириш ишларини амалга оширдик.

Партия ахбороти

БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

ҚАРШИ. Яқинда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Қашқадарь вилоят Кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда унинг кун тартибига киритилган партиянинг 1998 йил эш режаси ва йил давомида амалга ошириш кўзда тутилган тадбирларни тасдиқлаш, бошланғич партия ташкилотларининг жангаворлигини ошириш, яқинлашиб келаётган «Наврўз» байрамини ўтказишда партия фаолларининг иштироки ва ташкилотчилигини таъминлаш каби масалалар атрофида муҳокама қилинди.

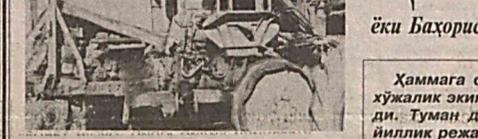
Ўзбекистон «Адолат» СДП вилоят Кенгашининг биринчи котиби, Республика Олий Мажлисининг депутаты Абдулла Абдуназаров йиғилиш иштирокчиларини партия ташкил тоналлигининг 3 йиллиги билан қизгин табриклар, ўтган уч йил мобайнида вилоят партия Кенгаши томонидан амалга оширилган ишлар ҳақида ахборот берди.

Вилоят партия Кенгашининг иккинчи котиби Зокир Раҳимов олиб борган мазкур йиғилишда партиянинг вилоятдаги фаоллари, шаҳар ва туман партия Кенгашларининг котиблари, бошқа тақлиф этилган жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этдилар.

...Юзу кўзларидан нур ёғилиб турган, сувратида ҳам, сийратида ҳам ёшлардай ўқтам, инчунун, саксонни қоралик қолган бу пир у бадавлат отахонини Нуробод томонларда ҳамма танийди.

Зеро, уни қатта Жарқудуқ қишлоғининг Хотамтоғи ёқидан Юсуф ҳожиси деб ҳам таниш мўмин. 15 нафар фарзандининг, тўртроғи, 9 ўғил ва 6 қизининг отаси, 80 дан ортиқ неварою чеваранинғ ардоқли бобоси Файзулла отанинғ нуруний қалбидан эзулиқнинг ҳароратли туйғуларни яшайди.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Созловчиларга шу ернинг узидан зарур шарт-шароит яратиб беришса бўлмайдими? — сўраймиз устакхона мудиридан.

— Яқинда шароитларни яратмоқчимиз, — мужмал жавоб берди устакхона мудири.

Хозирги бозор иқтисодиёти шароитида техникаларни асраш, умрини узайти-

Шарқона одоб ва ворислик

Етти ёшларда эдим. Кўчаларда тўпланган қор томга етиб қолган. Икки акам томларнинг қорини кураб бўлишди.

— Ха, томимизни онангиз билан кураб оламизми? Катта акам «уй ичидан сиз ўтирган экансиз» дедилару, у ёғини айта олмай ерга қарадилар.

— Сизларга мен ўзим буюргангиз учун курайверсангиз бўларди. Зарурат ва қори хайрининг гуноҳи йўқ, — дедилару ва негадир кўзларига ёш олиб барчамизнинг дуо қилдилар. Ха, у замонларда «Ота ўтирган уйнинг томига чикмоқ фарзанд учун гуноҳ» эди. Бу ҳикматни бугунги фарзандларимиз ҳам билишармикан?

«Сўз — тилло узук» дердилар отамиз. Ана шу узукнинг қадрига етинг. Шундай сузлангки, биронта сўзингиз атрофдагилар томонидан беэътибор қолмасин. Бунинг учун узукка тақиладиган гавҳармаъно зарурлигини ҳам билинг.

Қадимда бир ҳукмдор ўз аъёнлари билан кучадан ўтиб кетаётганда, олдидан ўқувчи болалар чиқиб қолишди. Подшоҳ уларнинг нималарини ўқийётганлари билан қизиқибди. Болаларнинг би-

ри бугунги дарсда «инно фатахон»... сурасини ўрганганларини айтибди. Ҳукмдор китобини ҳам кўрмоқчи бўлиб, хат чўп солинган саҳифани очса, белгилангани бошқа эмис.

Унинг зукко жавоби ҳаммани қўйиб қолдирибди. Шох эса мамнун бўлганидан болақайга бир тилло беришини буюрибди. Бола

Файзулла Ота-Жарқуловнинг Юсуфбек ҳожиси

бахти шу-да! Бунинг устига бари келинлар фаршталли-сарилталли, кўвлар ҳам кўнглига утиришди, уларига хос обур-эътиборли.

— Бердиевлар сулоласи нафақат ҳужалигимизда, балки туманимиз миқёсида катта нуфузга эга, — дейди, ҳужалиқ раҳбари Тошнўза Раҳимов. — Бу сулола, ҳусусан, Файзулла ака ва унинг фарзандлари ҳусусида кўп ва хуб гапиркиш мўмин. Бу йил Ойла йили экан, ана шундай пир бадавлат хондонлар ҳақида мароқ билан сўз айтиш жоиз.

Яна бир гап. Бултўр кузда туман қорвадорлари, анъанга кура, узига хос тантана — «Қузи байрами»ни зур шодоналик билан ўтказишди. Бу тантаналар отанинғ ўғли — бош чўпон Нормумин Бердиев «Темирхон» гилами билан муносиб тақдирланди.

Нормумин эса жуда камтар, камсўқум. Ҳадеб, «ундай қилдик, қилдик» деган гапларни рўқча қилавермайди.

«На-сиб этса, соғ-омон бўлсақ чорвачилиқни ривожлантиришга баҳоли қудрат ҳисса қўшаверамиз», дейди.

Хондон оқроқоли Файзулла отанинғ дилтортар бурғини эса ҳамон қўлқаримиз остида жаранглаб турибди: «Бу йил қиш анчайин қаттиқ келди. Қор ҳар йилгидан қалин ёғди. Шу боис сурувлардан доимо хабар олиб туриш учун гоҳ Тулақудуқ, гоҳ Узунқудуқ йилловларига отимини йурттириб қўрибман-да, болам!»

Не бахти, шундай. Файзулла ота Бердиев юлдузлардай бисёр ва дуржун оила аъзолари даврасида аллақачон ҳежаслик гап-таъини сураётган бўлса-да, халқим йиллов қазди...

Абдулла ТУРДИЕВ, журналист.

Қишлоқ ҳужалигида иқтисодий ислоҳат қандай бормоқда?

ҚОЛГАН ИШГА ҚОР ЁҒАР

ёки Баҳористон туманида нима учун икки йилдан буюн ишлар ўлда-жўлда?

Ҳаммага ойдек равшан: бундан уч-тўрт йил аввал Баҳористон туманида қишлоқ ҳужалиқ экинларидан юқори ҳосил олиниб, белгиланган режалар ошириб бажариладди.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

Томга чиқмаган ўғиллар

эса олтинчи олгани унамасмиш. — Уғирлаб олгансан, — деб дадам уришадилар.

— Ахир подшоҳ берди демаясанми? Бола ерга қарабди ва секин дебди.

— Подшоҳдай одам берса бир тилло берармиди, деб бунисига сираям ишонмайди.

Кичик бир фуқародаги фаросатдан завқланган юрт эгаси хазиначига яна турт тилло беришини буюрибди, «Гап билганга беш тилло, иш билганга бир тилло» мақоли ушандан қолган экан.

Биз отамиздан бундай маъноли фикрларнинг жуда кўпини эшитганмиз. Бугун набираларимизга гап айтганидан бўлсақ, уларни эсламай утолмаймиз.

Биз отамиздан бундай маъноли фикрларнинг жуда кўпини эшитганмиз. Бугун набираларимизга гап айтганидан бўлсақ, уларни эсламай утолмаймиз.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

да қолиб кетган техникалар энди устакхонага келтирилмоқда.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

Ўқувчи

Республика қонунчилиқни мустаҳкамлаш муаммолари ва прокурор тергов ходимлари малакасини ошириш марказида «Мустақил Ўзбекистон Республикасининг янги кодекслари, давлат сиёсатининг устувор йўналишларида ислохотларни чуқурлаштиришга қаратилган Президент Фармонлари, Олий Мажлис ва ҳукумат қарорларини амалга оширишда прокурор назорати таъсирчанлигини янада ошириш маърузида ўқув машғулотлари бўлиб ўтди.

Унда Қорақалғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри ва Қуроллиқ қучлар ва транспорт прокурорлари иштирок этишди. Тингловчилар республика ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари, Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ, Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили ва соҳанинғ йирик мутахассис-олимлари маърузаларидан баҳраманд бўлишди.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

«Дустлик» жамоа ширкат ҳужалиги тумандаги пахтачиликка ихтисослаштирилган йирик ҳужалиқлардан бири. 1996 йилда 1800 гектар ерга чигит қадаган бу жамоа деҳқонлари 3200 тонна урнига 2334 тонна пахта етиштириб, йиллик режани аранг 63 фоизга етказдилар.

Қонуларни ўрганамиз «АДОЛАТ» ГОЛИБ ЧИҚДИ

Республика Ёшларнинг «Камолот» жамоаси билан Ўзбекистон Олий суди, Ички ишлар, Адлия ва Халқ таълими вазирликларининг кумагида Ёшлар ўртасида «Сиз қонунни биласизми?» мавзусида курик-танловларни ўтказиш тобора анъанага айланиб бормоқда.

Республика Матбуот қўмитасига қаршли ижарадаги Тошкент «Матбуот» ишлаб чиқариш бirlашмаси кейинги йилларда бир қатор эзгу ишлари амалга оширмоқда. Корхона мактаб уқувчилари учун бир қатор китоблар ва кўплаб бадий китобларни замонавий ва миллий безаклар билан сифатли бомадан чиқармоқда.

«Камолот» жамоасининг туман бўлими, туман суди, прокуратураси, халқ таълими бўлими, «Истиклол нури» рўзномаси бу курик-танловнинг таъсисчилари бўдилар. Қизиқarli ўтган бахсларда тумандаги 7-урта мактабининг «Адолат» командаси голиб чиқиб, биринчи ўринни эгаллади.

Жўра МАХМУДОВ. Абдурахмон ЖОМИЙ

Ўқибат СОФИНИЙ ҚИЛСАМ НИДО...

Азим Тошкент шаҳрининг Акмал Икромов туманидаги Фиркат маҳалласида Ўзбекистонда ҳизмат кўрсатган маданият ходими Наримон Орифжонов хонадони бор. Ҳар гал бу ерга ташриф буюрганнимизда бизни хонадон соҳибаси Нафиса опа илиқ кутиб олади. Сўнг устоз хузурида бўламиз.

АЛЛА АЙТИНГ, МОМОЖОН

Алла айтинг, моможон, Аллангиз бундай ширин. Шу аллада бебаҳо, Она қалби яширин.

ТЕША ҚИЗИҚ БИР КУНИ...

Теша қизик ўртада жа обориб обеклаётган экан. Қизикни қуролмайдиган иккита галамис бақириб қилибди: — Моҳов бўлсин! Моҳов бўлсин!

Божхона бекати ДОЛЛАРНИ ТАШЛАБ ҚОЧДИ

Ҳозирги вақтда божхона ходимлари ҳар бир автоловни текширувдан ўтказмоқда. Шунинг учун бўлса керак бир фуқаро божхона яқинида пивда утиб кетмоқчи бўлди.

КЕЛОЛМАС БЎЛИБ КЕТДИ

Фуқаро А. Соҳиев аслида Тожикистон Республикаси фуқароси бўлса-да, Ўзбекистонга, яъни Сурхондарёга тез-тез ташриф буюрадиган бўлиб қолди.

НАМНИНГ КЎЗЛАРИ НАМЛАНДИ

Қирғизистон Республикаси фуқароси Нам Александр Витальевич 23 ёшда. Намнинг навбатдаги ови «намли» чиқди.

ЭҒРИ ҚЎЛИ БОҒЛАНДИ

Маҳмуд Юсупов бир неча хил маҳсулотларини автобус юкхонасига жойлаштириди. Қўлларини бир-бирига ишқаб қўйди. Ишқаб бўжхона назоратидан омон-эсон ўтиб олса, марра уники.

1. «БИЗ ЁРУФ ЖАМИЯТ ҚУРАЯПМИЗ» 2. ОЙДАГИ ДОҒЛАР ёки Наманганда бўлиб ўтган хунук воқеаларга доир

Газетамизнинг бешинчи сонида Республика Ички ишлар вазири ўринбосари, генерал-майор Қутбиддин Бурхонов ва Бош муҳаррирнинг Намангандаги хунук воқеалар хусусида юқоридаги сарлавҳалар остида берилган материаллари тинчликсевар, элпарвар кишиларимиз ўртасида қаттиқ акс садо берди.

НИҚОБДАГИ «ДУМАЛОҚ ЖАТ»ЛАР

Газетанинг 5-сонидаги бош мақолани ўқир эканман, айни дилдаги гаплар ёзилгани кўнглимдан ўтди. Сабаб, кейинги пайтда ойдек юзини қора парда ортига яширибгина эмас, ҳатто бармоқларининг ўчига қора қўлқонга ураб, бу гилоф ичида ким бор — ёшми, қарими, эркакми, аёлми — билиб бўлмайдиган даражада юрадиганлар кўпайиб кетди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигида маҳаллий ва хорижий мамлакатлар оммавий ахборот воситалари вакиллари учун брифинг бўлиб ўтди.

Елб олтири Салқ МҲҚИМОВ.

Хонбиби МАҲАМОВА.

Шаҳзодаҳон ХУДОЙБЕРДНЕВА.

Мамлакатимизда 1998 йил Оила йили деб эълон қилинди. Халқимиз қадим-қадимдан оилани муқаддас деб билган. Агар оила аҳил ва тотув бўлса, жамиятда тинчлик ва ҳамжихатликка эришилади, давлатда осойишталик ва барқарорлик ҳукм суради.

Оила фаровонлиги — миллий фаровонлик асосидир.

Ислом КАРИМОВ.

ОИЛА

№1

СОҒЛОМ МУҲИТ БЎЛСА...

Оила — эр билан хотин никоҳдан ўтиб, бир ёстиққа бош қўйган кундан бошланади. Унинг энг муҳим вазифаси наслини, ота-боболари, она-момоларининг энг яхши аънава ва удувларини давом эттириш, ўғитларига амал қилиб, ёш, соғлом авлодни тарбиялаб камол топтириш, турмушини мазмунли ўтказиб, уни гўзаллаштириш билан жамиятни мустаҳкамлашдан иборатдир.

Ўзбек оиласи ҳам узининг бой тарихига, аждодларининг ҳаёт синовларидан ўтган, инсонни юксакликка, камолотга, ундовчи ибратомуз аънавалари, латиф урф-одатлари, удувларига эга. Эеро, ота-боболаримиз ҳам оилага, оилавий тарбияга масъулият билан қараб, авлодни билим олмак, катталарга ҳурмат, кичикларга шайқат ҳамда меҳрли бўлиш, илм ва ҳунар ўрганиш, ота-она сузларига ва курсатмаларига амал қилиш, меҳмондустлик, меҳнатсеварлик, поклик, тўғрисузлик, ҳалқига ва ватанига садоқат, меҳр-оқибат, саховатпешалик, шукроналик, узаро ёрдам каби инсоний қадриятлар ва фазилатлар руҳида тарбиялашга жиддий эътибор бериб келишган.

Ота-оналаримизга хос самимиёт, оилапарварлик, болажонлик, қиз-жувонларимизга хос ҳаво, назокат, андиша, барнолик, оқиллик, дилбарлик, ҳусну-латофат Аллоҳ томонидан ато этилган улғунематдир. Бундай фазилатлар фақат ўзбек онасига, ўзбек аёлига, ўзбек кизига хосдир. Ўзбек оиласида ор-номус кучли. Шунинг учун у зиннинг миллий қиёфасини йўқотмаган ҳолда бутун оиласининг шаъни, обрўсини сақлаш учун масъулият билан иш тутади. Эр оила посбони, уни боқувчиси ҳисобланса, хотин эса унинг қурғи, фазли бароқатидир. Уларнинг умр гулшанлари қобил фарзандларидир.

Жамиятимиздаги ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маънавий тарафидан бир-бирига зиммаслиги билан, бирга маҳалла оқсоқоллари, хотин-қизлар кенгашлари ва фаоллари зиммасига ҳам улкан масъулият юклайди. Шундай экан келажакимизнинг ривожига бугун фарзандларимизга қандай таълим-тарбия бераётганимизга, улар қалбини қандай туйғу ва орзулар билан тўлдирётганимизга ҳам боғлиқ. Оилада соғлом муҳит бўлса ақиллик ва инқилиқ ҳукм сураб болаларимиз, ёшларимизнинг маънавий-руҳий дунёсига тубор тушмайди. Оиладаги яхши одатлар, муомала маданияти, суз билан иш билиги фарзандлар учун ибратдир.

Афсус, ҳозирги айрим ёшларимиз ҳатто баъзан катталарга хос маънавий қашшоқлик, лоқайдлик, оқибатсизлик, меҳанглик, такаббурлик, бошанглик, сатанглик, билим олиш, илм ва касб-ҳунар ўрганишга бефарқлик, миллатий гунаҳлар, маҳалладаги шайқат, жиноятга қўл уриш, қабилалар миллатимиз фазилатларига ёд нарсаларидир.

Буларнинг олдини олиш, уларга қарши курашишнинг энг самарали йўли бизнингча, давлат ҳуқуқ тартибдор органлари, ҳақ таълими тизими ҳамда кенг жамоатчилик билан эътибор қилиш бўлиши керак. Бу борда маҳалла, ота-оналар университетлари, мактаб педагогик кенгашлари билан ҳамкорликда, аниқ мақсадга қаратилган (оила-мактаб-маҳалла мисолида) дастурлар асосида иш олиб бориши биринчи қалдаги вазифалардандир. Шу уринда Республикаимиз Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш йўлида» дастурий китобида: «Ҳақ таълимидаги барқарорликнинг оила ва маҳалла каби ишончлиги ва аънавий воситалари соҳибидир. Айни оила ва маҳалла руҳини мустаҳкамлаганининг таънаҳиди. Оила ва маҳалла ҳозирги ушбу давридаги қўлгина муаммоларини ҳал этишда, азалги яхши одатлар билан фойдаланиб янгиликларни бирга қўшишда аҳолига ёрдам бермоқда» деган гапларни иш услубимиз, режаларимизни янгича мазмун билан бойитишга даъват этади.

Даржақат, маҳалланинг ҳақ таълимига ақинлиги, аҳоли, оилапарварлик турмуш ташвишлари ва кундалик ҳаёти билан уйғунлиги ва кўп жиҳатдан давлатимизнинг ислохотлар жараёнини чуқурлаштириш, узини-ўзи бошқариш органлари-маҳаллаларни, улар фаолиятини сезиларли даражада тезлаштириши. Маҳалла республикамиз демократик моделнинг узига хос шакли эканлиги эътибор этилмоқда.

Шундай экан, жамиятдаги ижтимоий-сиёсий, иқтисодий тараққиёт, маҳалла ва оилаларга бўлган муносабат ҳар битта оила ҳамда шахс зиммасига улкан масъулият юклайди.

Оилага шарқона содиқлик, ўтган ётти пуштини биллилик, ота-она, қари бош-сурат, кексаларга ҳурмат, билларга меҳрибонлик, оила аъзолари, кўни-қизлар уртасида узаро аҳиллик, тинч-тотувлик, узаро ёрдам, ихлос, иммон-эътиқодда собитлик тўғривлар, эр-хотин ва қайнона келин уртасидаги келишмовчиликларнинг олдини олиш, ёшларни турмушга тайёрлаш, уларга касб ҳунар ўргатиш, тадбиркорликни ривожлантириш каби вазифалар билан жўлласидилар.

Даржақат, оила инсон ҳаётига тўқсизлик бағишлайди, унга бахт келтиради. Урф-одатлар, аънавалар, соғлом муҳит, меҳр-оқибат шаклида. Ҳар бир ота-она ўз фарзанди келажак ҳақида қайғуради, унинг бахти, иқболини уйлайди.

Шукр ТЕМУРОВ,
Ўзбекистон «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси

ЁШ ОНАЛАРГА МАСЛАҲАТ

- Болангизнинг териси доим тоза, асаб тизими осоийишта бўлишини истасангиз, кечки овқатдан олдин чўмилиринг.
- Болани чўмилиртганидан тоғора алоҳида бўлиши керак. Унда боланинг йўрғаклари ва кийимларини ювманг.
- Биринчи оиларда чақалоқнинг териси жуда нолик бўлади, шунинг учун чўмилиртганидан сунг артаманг, сочқини баданга аста-аста босиб олинг.
- Болани йўрғаклаганда каттиқ ураманиг. Бу кўп терлашга инсиқлик тошишга, бадан кичиништа олиб келади.
- Болани қоронги уйда ёлғиз қолдирманг. Йилгаси эшикни очиб қўйиб, турги чироқни ёқиб қўйинг. Чўки у айни гудаклигида қурқок бўлиб қолиши мумкин. Чўчиган пайларда уни «қурқок» деб камситманг. Одамови, узини четта тортиб турадиган бўлиб қолиши мумкин.
- Боланиқда бирданига икки тилни ўрганиши осон бўлади. Масалан, рус тили ва ўзбек тилини бир-биринга аралаштирмасдан, доим гапириб бориладди. Шундай йил билан бирон бир чет тилни ҳам ўргатиш мумкин. Бунда болани ортиқча қийнашининг ҳолати йўқ. У аста-секин ўрганиб кетади.
- Болангиз тишларини тиш чўткада қийшига ўрганингунга қадаҳ ҳам тоза тушишга эътибор бериш керак. Бунинг учун овқатдан сунг ва ётиш олқадан унга қаттиқ олма ёки сабзи бериинг. Бу махсулотлар боланинг тиш ва оғиз бўш-лигини тозалайди. Шунингдек, унинг оғзини чийшига ўрганинг. Бу фарзандингизнинг тишлари мустаҳкам бўлишига замин бўлади.

Халқимиз «Қари билганини пари билмайди» деб беҳиз айтмайди. Фарғонада ҳам ана шундай пиру бадавлат, юз билан юзлашган отахонлар, онахонлар кўп. 106 ёшли Абдуносир бобо Абдурашулов ҳам ана шундай ажойиб инсонларнинг бири. Унинг зуриётларидан бугунги кунда водийда 51 оила истиқомат қилади. Яъни, Абдуносир бобо 41 нева-ра, 81 чевара ва 15 эваранинг катта босибди.

СУРАТДА: Абдуносир бобо Абдурашулов 75 ёшли ўғли Муҳаммадали ота ҳамда 83 ёшли қизи Патилаҳон ая билан дийдорлашиб бола-чақаларининг бахту саодатини, юртимизда доимо тинчлик бўлишини яратгандан сўраб дуо айлашмоқда.

Ғ. МУҲАММАДҚОДИРИЙ олган сурат.

БАХТЛИ БОЛАЛИК (Қатра)

Ҳар гал бошқа ўғлимни олиб борганимда бир-бирдан ширин, озода кийинган кичкинтойларнинг кўлидаги турли-туман уйинчоқларга кўзим тушади. Бирам кўп, ранг-баранг. Отлар устига миниб олган болалар ҳам кўп. Жаҳжигина қизалоқлар худди ўзларига ўхшаш кўнгирик «қизча»ларини аллалашади. Ҳар гал мана шу манзарани кўрганимда болалигимни эслайман.

Эсимда, акам лойдан ҳар хил уйинчоқлар ясаб берад эди. Мен уйинчоқлар мустаҳкам бўлиши учун кечгача тупроққа қоршиб лой пиширтардим. Бир кун акам лой-от ясаб берганида қувонганимдан узимни қўрағой тополмадим. Кечаси ётиш олқадан отимни авайлаб, кутариб келиб бошимга кўйдим. Бироқ эрталаб турсам от ерда сочилиб ётарди. Роса йилгиди...

Ҳар гал болаларнинг кўлидаги ранг-баранг уйинчоқларни кўрганимда, уларга узоқ тикилиб қолам. «Нақадар бахтлисиз, болажонлар!» деб ҳайқиргим келади.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

Ажойиб ҳикоятлар

МЕҲРИГИЁ

Ҳаётда узим гувоҳи бўлган воқеа-фарзандларнинг меҳроқибатли, ахлоқ одобли бўлишини уйладиму, қадимги бир ибратли ҳикоят эсимга тушди.

Кунларнинг бирида бир одам маслаҳат сураб донишманд ҳузурига борибди. Доно мезбон уни яхши кутиб олибди; кейин муддаббоси сурабди:

— Эй уйлу зот, — дебди шунда у. — Менинг фарзандларим жуда кўп. Айтингчи, қандай қилсам улардан меҳр, оқибат, фароғат кураман?..

Донишманд одам уйлаб туриб жавоб берибди:

— Меҳр кураман десанг, сен фарзандларинг қалбига меҳриғий ўргунини сепгин!

Меҳмон ҳайрон бўлибди:

— Меҳриғий ўргунини қайдан топаман?

— Узингдан, узингни юрагингдан, — дебди донишманд ва сукутга чўмбди...

А. ЮНУСМУҲАМЕДОВ.

ЧАҚАЛОҚНИ ҚАНДАЙ КЎТАРИШ КЕРАК?

Швециялик олим, психиатр-доктор Ленарт Богрен узоқ кузатишлардан кейин йўрғакланган чақалоқни уни ва чап қўлда кўтариш уртасида фарқ бор, деган хулосага келди. Олимнинг фикрича, чап қўлда кўтарилган бола онглик юрак уришини хис этиб туради ва узини эркин сезади. Бундай болалар кам йитилади, тинч улайди, ўнг қўлда кўтарилган чақалоқларга нисбатан тез усаркан.

ҲИКМАТ

- Агар сиз болаларнинг шуҳликларига йул бермасангиз, унда ҳеч қачон донишмандларни дунёга келтира олмайсиз.
 - Уртак қурсатиш дўқ; пўпсидан қўчириқ таъсир этади.
 - Бола ҳақида ҳаққоний ва адолатли фикр юритмоқ учун биз уни ўз оламиндан юлиб олиб, узимиз билан тенг қўймаслигимиз, балки биз уларнинг руҳий оламига кириб бормогимиз керак.
- Н. И. ПИРОГОВ.**

ҲАВАС ҚИЛСА АРЗИЙДИ

Абдуқалим ва Сафаргул Шамсидиновлар оиласини Самарқанд вилоятининг Оқтош шаҳрида яши билляшади. Улар узларини кўп йиллик ҳалол меҳнатлари самараси уларок ана шундай оғуруга эга бўлиб элга танилган. Меҳнат фаолиятини эрта бошлаган Абдуқалим ноновчилик ва қандоқчилик касбини маҳкам тутди. Халқнинг хизматига бўлди. Шу билан бирга қўллаб ёшларга ўз касбининг сир асоратларини ўргатди.

Абдуқалим аканинг умр йўлдоши Сафаргул она ҳам эрининг ҳар бир юмушига ўнга қанот бўлди. Улар биргаликда фарзандлари тарбиясига эътиборини қаратишди. Бугунги кунда уларнинг бош фарзандлари Халлиқом Тошкентдаги технология техникумининг талабаси. Ухаси Илхомжон ҳам акаси изидан бориб шу даргоҳда таълим олмоқда. Мавжуда Самарқанддаги тибобет билим юртида Иром Глиер номдаги Тошкент мусиқа мактабида ўқимокда. Кичик фарзандлари Соҳида, Нозайко, Тоҳиржон, Қўлғиёқ эса бошқад.

Шамсидиновлар оиласи — санъатсевар оила. Фарзандларнинг барчаси бирон мусиқа асосини чалишни билади. Шунинг учун улар жамулкам бўлган ҳар бир даврада кўн-қўшқик авиғига «ч» қади.

СУРАТДА: оила аъзолари боғда. Тоҳир ПОРҚУЛОВ олган сурат.

Янги асарлар

ШИША КЎЗ

Юртбошимиз «1998 йилни — Оила йили» деб эълон қилди. Фарзандлар тарбиясида ота-она ролидан ошиб тушадиган йўқ. Негаки болалардаги миллий дунёқараиш энг аввало оилада шаклланади, камол топади...

Ёзувчи Ҳамид Икромовнинг янги «Шижакўз» қиссаси ҳам шундан баҳс очади. Қолаверса, асар сарлаҳасини ҳам Абдулла Қаҳҳор толган. «Адолат» нашриёти бу қиссани алоҳида китоб ҳолида нашр этишга ҳажм қилди. Кўйида адибининг шу янги асаридан парчани эътиборингизга ҳавола этамиз.

... Сафонинг бутун вужуди, уй-ҳаёли улгини тақдирда эди. Шунинг учун директор воқеа тафсилотини, унинг келиб чиқиш сабабларини айтаётганда биронта ҳам хатти-харақат, ҳатто имо-ишорасини назардан қочирмади! Айниқса Довқоранининг унга қандайдир яқинлигини эшитган, томошабин бамайилхотир чиқиб кетгани унинг гашига қаттиқ теккан эди. Бутун эҳзини узига соҳишини Сафо олқидан сезиб ўтирарди.

Усмилрлар психологиясидан озим-қўлми хабарини бор. Қизик бўлади улар. — Яхши кайфиятда гапира давом этди директор. — Дастлаб кўчини қўрсатсини келадди. Кейинроқ бошқор ахлоқ-одоб, ҳусни билан ақралиб тургиси... қизларга ёққиси, яна кейинроқ ўқий, билими билан узини қўрсатсини келадди. Лекин шунча оталар ҳам борки, уларга билим эмас, кўпқоқ мол-дўнени мерос қилиб қолдирилари келадди, ҳа! Аммо адашишди! Қизик тулояпти-а, сизга? Бозор, пул, мол-дунё. Оталарнинг бурди осмондалиги фарзандларни бузаяпти, илдан оздирапти. Ҳамма нарсага шу билан эришиш мумкин, деб уйлаётти баъзилар.

— Узингизга маълум, — деди у чакаги тобора очилиб-ўқувчининг кўп вақти мактабдан ташқарда ўтади. Шундай бўлгандан кейин Сафо Бақромович, мактабдаги тарбия қанчалик муҳим бўлса, оиладаги тарбия бундан ҳам муҳим. — У бориб дераза олқидан графинини олди. — Агар бери сал бўлмаса, унинг мактабда эшитган гаплари у қўлгидан кириб-бу қўлгидан чиқиб кетаверида, биз ўқини нишонқ эмас, ҳавога отган бўламиз. Мерганлар унлика уришди, биласиз, — деди у графиндан туваддаги гулга сув қўйиб. Жамоатчилик, кўча, назаримда ана шу унлиқни ташкил этади. — Кейин жойига бориб ўтирди. — Келинг, бугун, режа, иш ҳақидамас, тарбия илдиллари ҳақида гапласиш олайлик.

«Ана тарбиявий дарс соати бошланди! Эшитадиганини эшитаман энди» — бўғилди Сафо. — Демак ишончада фақат ишдан, уйда оила ташвиши, бола-чақадан, кўчада кайф-садоған гапласиш керак экан-да.

— Мен ҳам авваллари шундай деб уйлардим, — деди Сафо майилик билан. — Йўқ ҳаётда унда эмас экан. Газламани олиб кўрин. Ранг-баранг иллар тулашиб кетган-да? Ҳаётда ҳам шундай экан. Оқу қора, барча иллар шундай тулашиб кетгани, биргина илги тортиб қолсангиз газлама бузилади. Уз боши-нгда урта, кўп нарса ни бошқача тушунаркансан, одам. Мендан ҳам озим-қўлми хатотлик ўтди. Лекин ўз фарзандига оғи қўйган товўқдек жон қўлириб, худди шундай аҳволга тушган бошқа бировнинг фарзандига лоқайд қарайдиганлар йўқ дейсизми, орамизда? Ишдан гапласишайлик дейсиз-у, икки кўчор-икки раҳбарнинг «жанги» яхшилик билан тугамаслигини сезиб узинча жийғибирон бўларди. — Кўн-лингизга келмасан, шундай бир тасаввур қилиб қурайлик. Ишончада фуқаро бўлиб, уйда хотин, бола-чака олаида шунчаки вақиса, ё иккилик-боз, дам олишда билан олаида узоқ, ёввойи, кўчада таънаб бўлиш керакми? Унда инсонлик тўғриси қандай қолди? Уйми, ишонча, кўча ё дам олиш боғим, барбери ҳамма ерда орамизидиганини гапирайлик, келинг...

— Гапиринг, ана, ким йўқ дегитти?

— Очигини айтсам, баъзан ўқитувчилар хонасига қиришга юрагим беизилла қопти. Таълим-тарбия дегиси, орамизда тарбиясизлар борлигига ачинаб кетаман. Усмилрлар ҳақида шунчаки қуракда турмайдиган пўч гапир, бемаза баҳслар бўлиб турадики... Нияман дегиси, беш кўл баравар эмаскан. Тарбияни аввал узимиздан бошлаш керак, қисқаси!

Сафонинг бундай дейишига сабаб бир кунни Хуррам: «Жаноб Бақромов деб қаҳрида-я, нуқул директоримиз» — деб келди. Ушунда Сафо мийғида қўлди. Директор ва баъзи ўқитувчиларга ўқувчиларнинг лақиб қўйишини, қандайдир истеҳсо билан тилга олишини биларди. «Нега бунча қилишаркан?» деб кўп уйларди. Ҳозир бўлса, улар ўқувчилар қалбидан ўзоқда экан, илиқлик, яқинлик, олдий инсонийлик этишмас экан! «Жаноб Бақромов» деб қаҳрида ҳам илк бор ўнга катта одамдек мурожаат қилгани ёқимли туюлган. Бора-бора бу қўлгига истеҳсоли эшитилган, директор ўзи сезмаган ҳолда болани руҳан бедирган. «Бу чизмадан яхши, тарихдан ёмон» деб ўз фанидан ким яхши билса шунини яхши қураб, бундайроғига «кераксиз» деб қараган. Унинг учун муҳими — инсон эмас, ўз предмети...

— Ҳа, бўлмаса, ҳамма ота-оналар келишин, дарс берилик, — лўкма ташлади директор. — Энди фалон масаллада мактаб, оила, фалон масаллада жамоатчилик жавоб берсин дегидиган бўлмас, тинг отмайди, қўйинг, — деди Сафо. — Биз, катталар, доим баланддан келиб муомала қилаверасан иш чапласига кетади.

— Ҳа, энди шундоқликка шундоқ-ку, лекин... — директор бир мудат иккиланиб қолди-да, кейин дераза томон бир қараб олиб, кўнглидаги гапни дингил айтиб юборди: — Тарбиямиз зур деб мактанасиз, зур бўлса, анов полвоидедалар. Хуррамлар қаердан чиқди, хуш?

— Қўйсангиз-чи! — деб тўнгилаб қўл силтади Сафо. — Кўнимни тергов билан ўтказганими ё давлат ишини қўлайми?

— Болангизни вақт-бевақт тергов турганингизда мана бунча қўнглисиз воқеа юз бермас, мактабнинг шаънига доғ тушмас эди, — деди директор ўнга баланддан келиб, ижиргангандай қараб. — Оқ сўт берган она-энг бош мураббийдир. Онаси ҳам айбдор бўлган. Шунинг учун айтадилар-да, сўт билан кирган жон билан чиқадди.

— Мактаб ақдоби бир марта қафолатга олсин. — Олиб келганимиз! — деди директор бошини силлаб. — Сизларга ишқилиб, гард юкмасин. Фарзандининг иши юришиб кетса, ҳеч кимнинг мактаб билан иши йўқ. Аммо мана бунда, сўт бирон нарса бўлса, ким ёмон мактаб ёмон!

Ҳамид ИКРОМОВ.

